

ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 3*

RISK MANAGEMENT FACTORS AFFECTING BUDGET ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER PHETCHABUN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ณัฐกานต์ เฟื่องรอด¹ และ สุตทิพงศ์ บุญผดุง²

Nattakan Fuengrod¹ and Suttipong Boonpadung²

¹⁻²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹⁻²Department of Educational Administration, Graduate School,

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: s67561802081@ssru.ac.th

วันที่รับบทความ : 8 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 26 มิถุนายน 2569; วันตอบรับบทความ : 28 มิถุนายน 2569

Received 8 June 2026; Revised 26 June 2026; Accepted 28 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารความเสี่ยง 2) ศึกษา
ระดับการบริหารงบประมาณ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับ
การบริหารงบประมาณ และ 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหาร
งบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต
3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้คือ

Citation:

* ณัฐกานต์ เฟื่องรอด และ สุตทิพงศ์ บุญผดุง. (2569). ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ
ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 1570-1584.

Nattakan Fuengrod and Suttipong Boonpadung. (2026). Risk Management Factors Affecting Budget
Administration In Schools Under Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 1570-1584.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ และด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤต สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานงบประมาณได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 84.60 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.587 + 0.156X_2 + 0.306X_4 + 0.158X_8 + 0.160X_1 + 0.115X_6$$

$$\hat{Z} = 0.181Z_{x_2} + 0.344Z_{x_4} + 0.190Z_{x_8} + 0.198Z_{x_1} + 0.128Z_{x_6}$$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารความเสี่ยง, การบริหารงบประมาณ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the level of risk management factors; 2) examine the level of budget administration; 3) investigate the relationship between risk management factors and budget administration; and 4) identify the risk management factors affecting the budget administration of schools under the Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3. The sample consisted of 350 school administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall risk management factors of the schools were at a high level. 2) The overall budget administration of the schools was at the highest level. 3) The risk management factors had a

statistically significant positive correlation at a high level with budget administration at the .01 level. 4) Five risk management factors participation and proactive communication organizational culture and awareness personnel skill and competency development strategic leadership and decision-making and flexibility and crisis preparedness could jointly predict budget administration with statistical significance at the .01 level, accounting for 84.60% of the variance. The predictive equations in raw scores and standardized scores could be written as follows:

$$\hat{Y} = 0.587 + 0.156X_2 + 0.306X_4 + 0.158X_8 + 0.160X_1 + 0.115X_6$$

$$\hat{Z} = 0.181Zx_2 + 0.344Zx_4 + 0.190Zx_8 + 0.198Zx_1 + 0.128Zx_6$$

Keywords: Risk Management Factors, Budget Management, Educational Institution Administration

บทนำ

การบริหารการศึกษาในปัจจุบันดำเนินอยู่ภายใต้บริบทความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและซับซ้อน ทั้งด้านนโยบาย เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และความคาดหวังของสังคมต่อคุณภาพการศึกษา การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับกระบวนการจากการดำเนินงานตามระเบียบขั้นตอน ไปสู่การบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) ที่เน้นประสิทธิภาพและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Hood, 1991; Pollitt & Bouckaert, 2017) ควบคู่กับหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2562) ภายใต้กรอบดังกล่าวการบริหารงบประมาณสถานศึกษาจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาครอบคลุม 7 ด้านสำคัญ ได้แก่ ด้านงานแผนงาน ด้านงานตรวจสอบ ด้านงานระดมทรัพยากรด้านงานพัสดุ ด้านงานการเงิน ด้านงานบัญชี ด้านงานติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันเป็นระบบ หากขาดส่วนใดส่วนหนึ่ง ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโดยรวม (สำนักงานงบประมาณ, 2565; กรมบัญชีกลาง, 2561) การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) ของ COSO (2017) การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรต้องอาศัยองค์ประกอบด้านวัฒนธรรม

องค์กร การกำกับดูแล ภาวะผู้นำ การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมภายในอย่างบูรณาการ หากเชื่อมโยงกับบริบทสถานศึกษา สามารถจำแนกปัจจัยการบริหารความเสี่ยง 8 ด้าน ที่มีแนวโน้มส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โครงสร้างและระบบการกำกับดูแล วัฒนธรรมองค์กรด้านความตระหนักรู้ความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการเงิน การมีส่วนร่วมของบุคลากร การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร การสื่อสารและการบริหารข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จึงมีความจำเป็นในการยกระดับการบริหารงบประมาณให้มีความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากโรงเรียนในพื้นที่ยังเผชิญข้อจำกัดด้านบุคลากร ภาระงาน และความซับซ้อนของระเบียบที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกัน การศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณจึงมีความสำคัญ เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสำหรับกำหนดแนวทางพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดแรงจูงใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เนื่องจากงบประมาณ คือกลไกสำคัญที่สุดในการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การพัฒนาผู้เรียน การค้นหาข้อบกพร่องและจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน โดยมุ่งหวังให้ผลการวิจัยเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการพัฒนานโยบายและแนวปฏิบัติด้านการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของประเทศในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารองค์กรยุคใหม่ โดยเฉพาะในสถานศึกษาซึ่งต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านนโยบาย เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และข้อกำหนดทางกฎหมาย การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกลไกที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งยังช่วยลดความผิดพลาดและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนต่าง ๆ นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้หลายประการ ดังนี้ น้ำทิพย์ ม่วงปลอด (2560) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นความพยายามในการลดจำนวนและความรุนแรงของเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อป้องกันความสูญเสียทั้งด้านทรัพย์สิน บุคลากร ระบบงาน และชื่อเสียงขององค์กร COSO (2006) อธิบายว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกระดับ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ อันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างสมเหตุสมผล พอรู้้ง แสงนวล (2563) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการวางแผนและกำหนดแนวทางควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดผลกระทบจากความเสี่ยงให้น้อยที่สุด จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน ควบคุม และติดตามความเสี่ยง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนต่าง ๆ การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เนื่องจาก

ช่วยให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ปัญหา วางแผนป้องกัน และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา (2562) ระบุว่า การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสและลดผลกระทบจากความไม่แน่นอน ราภรณ์ วงศ์ตาชี (2563) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรมีหลักประกันในการดำเนินงาน แม้จะเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดก็สามารถลดความเสียหายได้ดีกว่าองค์กรที่ไม่มีระบบบริหารความเสี่ยง ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จึงต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของบุคลากร การจัดการความรู้ ระบบสารสนเทศ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

อัมพร ดวงเกต และสมใจ บุญหมื่นไวย (2566 , น. 138) ได้ทำวิจัย เรื่อง การบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารความเสี่ยง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.30 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินมีค่าเฉลี่ยที่ 4.41 รองลงมาคือความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยที่ 4.36 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบมีค่าเฉลี่ยที่ 4.25 และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยที่ 4.17 ตามลำดับ 2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยที่ 4.36 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงานมีค่าเฉลี่ยที่ 4.41 รองลงมาคือด้านค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ยที่ 4.40 ด้านปริมาณงานมีค่าเฉลี่ยที่ 4.35 และด้านระยะเวลามีค่าเฉลี่ยที่ 4.28 ตามลำดับ Ahmed Al-Harbi (2022) เสนอว่า แนวทางสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา คือ การ

เสริมสร้างภาวะผู้นำที่สนับสนุนการเรียนรู้ (supportive leadership) และการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแลกเปลี่ยนความรู้ โดยพบว่าภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จขององค์กร

ไพรัตน์ ลิ้มปองทรัพย์ (2567 , น. 65-66) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงด้านงานงบประมาณในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเสี่ยงในการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นความเสี่ยงด้านงานแผนงานมากที่สุด และเป็นประเภทความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมากที่สุด และผลการจัดลำดับระดับคะแนนความเสี่ยงอันดับแรก คือ ด้านงานบัญชี 2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านงานงบประมาณในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเน้นการจัดการความเสี่ยงโดยวิธีลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และ 3. รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงด้านงานงบประมาณในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยนำเสนอกระบวนการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยง 3 อันดับแรกของแต่ละด้านงานงบประมาณ ซึ่งส่วนใหญ่จัดการความเสี่ยงโดยใช้วิธีลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และมีผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

DeMatthews and Mawhinney (2020, p. 214) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณในโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางสังคม ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดสรรงบประมาณให้ตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของนักเรียน โดยใช้แนวคิดความเป็นธรรม (equity-based budgeting) ช่วยให้การจัดสรรงบประมาณมีประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

Nguyen, Tran, and Le (2021, p. 89) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในประเทศเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความสามารถด้านการเงินของผู้บริหาร ระบบการตรวจสอบภายใน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความรู้ความสามารถด้านการเงิน ระบบการควบคุมภายใน และการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณและการบริหารสถานศึกษา อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จขององค์กรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาต่อไปได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบวิจัยเชิงพรรณนา

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา

2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ยอมรับข้อคำถามที่มีค่า $IOC \geq 0.50$ และแก้ไขหรือปรับปรุงข้อคำถามให้ชัดเจนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ Cronbach's Alpha = 0.993

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และทดสอบความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้วแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 350 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ความถี่ และร้อยละ จำนวนทั้งสิ้น 350 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบูรณาการแผนงานและงบประมาณ และด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ สดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการบริหารการเงิน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ และด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) พบว่า ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.747 – 0.850 ซึ่งอยู่ในระดับสูงพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุกมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สูงที่สุด และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงด้วยตนเองพบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง โดยคู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤตกับด้านการบูรณาการแผนงานและงบประมาณ มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ขณะที่คู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจกับด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (stepwise multiple regression) พบว่า จากทั้งหมด 8 ด้าน มีปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ และด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤต ซึ่งสามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้ รูปแบบที่ 1 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย มีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.723 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 72.30 รูปแบบที่ 2 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการ

สื่อสารเชิงรุก และด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.788 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 78.80 รูปแบบที่ 3 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ และด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.822 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 82.20 รูปแบบที่ 4 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร และด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.841 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 84.10 รูปแบบที่ 5 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ และด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤต ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.846 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 84.60

เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ทั้ง 5 รูปแบบ พบว่า รูปแบบที่ 5 มีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.846 ซึ่งเป็นค่าอำนาจการพยากรณ์สูงที่สุด และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ได้ร้อยละ 84.60 ผู้วิจัยจึงเลือก รูปแบบที่ 5 เป็นรูปแบบปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 รายตัวแปร

พบว่า ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ และด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤต ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.846 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ได้ร้อยละ 84.60 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.198 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ พบว่า ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้ มีอิทธิพลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามากที่สุด โดยทุกตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในรูปแบบคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = 0.587 + 0.156X_2 + 0.306X_4 + 0.158X_8 + 0.160X_1 + 0.115X_6$$

สมการพยากรณ์ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z} = 0.181Zx_2 + 0.344Zx_4 + 0.190Zx_8 + 0.198Zx_1 + 0.128Zx_6$$

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบูรณาการแผนงานและงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาสามารถนำระบบบริหารความเสี่ยงมาผสานรวมเข้ากับการ

จัดทำแผนงานและการดำเนินงานจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ COSO (2017) ที่เน้นย้ำว่าการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต้องถูกบูรณาการเข้ากับกลยุทธ์ขององค์กร ไม่ทำแยกส่วน ขณะที่ระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงความเอาใจใส่และขีดความสามารถของสถานศึกษาในการปฏิบัติตามกฎระเบียบทางการเงิน พัสดุ และบัญชีอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่มุ่งเน้นความโปร่งใส คำนวณและตรวจสอบได้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอธิบายได้ตามทฤษฎีระบบ (System Theory) ว่าระบบการควบคุมและความเสี่ยงที่ดีจะทำหน้าที่เป็นภูมิคุ้มกันที่ช่วยลดข้อผิดพลาด และส่งเสริมให้กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณแปรสภาพไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้อย่างราบรื่น

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณยังชี้ว่า มีปัจจัยการบริหารความเสี่ยงจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้, ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจ, ด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะบุคลากร, ด้านการมีส่วนร่วมและการสื่อสารเชิงรุก และด้านความยืดหยุ่นและการเตรียมพร้อมภาวะวิกฤต สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาได้สูงถึงร้อยละ 84.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านวัฒนธรรมองค์กรและความตระหนักรู้มีอิทธิพลส่งผลสูงที่สุด เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรเป็นรากฐานสำคัญในการหล่อหลอมให้ครูและบุคลากรเกิดจิตสำนึกความโปร่งใสและมีทัศนคติเฝ้าระวังความเสี่ยง (Risk Awareness Mindset) ในการปฏิบัติงานผนวกกับการมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ตัดสินใจบนฐานข้อมูล และการสื่อสารเชิงรุกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม จึงช่วยลดข้อจำกัดเรื่องการขาดแคลนเจ้าหน้าที่พัสดุและการเงินในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้การจัดสรรและกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงาน

งบประมาณของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้
 - 1.1 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบในการวางแผนและจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ โดยเน้นความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อความโปร่งใส
 - 1.2 ด้านปัจจัยการบริหารความเสี่ยง ควรจัดทำคู่มือหรือระบบฐานข้อมูลเพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านงบประมาณล่วงหน้า
 - 1.3 การตอบสนองความเสี่ยงควรมีมาตรการรองรับและแก้ไขปัญหาการเงินอย่างทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดภาวะวิกฤต
 - 1.4 การติดตามและประเมินผลควรกำหนดตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบได้
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ขยายขอบเขตการวิจัยควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารงบประมาณในบริบทอื่นๆ เช่น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือสถานศึกษาขนาดต่างกัน (เล็ก กลาง ใหญ่) เพื่อศึกษาความแตกต่าง
 - 2.2 ศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมควรศึกษาตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณเพิ่มเติม เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร, วัฒนธรรมองค์กร, หรือการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 2.3 ปรับเปลี่ยนวิธีวิทยาการวิจัยควรใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชลพงษ์ ทองอุดม. (2564). แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จารุวรรณ มาแต้ม. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สิริพร โยศรีธา. (2564). แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอำเภอถนอมสง่า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภาพร ศิริชนะเนตร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตาม
ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต*.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โอภาส เทศน์ไธสง. (2567). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. ใน *การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- COSO. (2017). *Enterprise risk management: Integrating with strategy and
performance*. AICPA.
- Hubbard, D. W. (2020). *The failure of risk management*. John Wiley & Sons.
- Kaplan, R. S. (2019). *Risk management strategy*. Harvard Business Review Press.
- Slovic, P. (2016). *The perception of risk*. Earthscan.